

Mezhep farklılığı

Diyarbakır'dan okuyucumuz: “İnsan evlendiği eşiyle farklı mezheplerde ise ikisinden birinin diğerine uyması gerekir mi? Kadının erkeğe uyması daha efdal midir? Her iki eş kendi mezhebi üzere amel etmeye devam edebilir mi? Erkek bu konuda eşini kendisine uydurmak ehliyetine sahip midir?”

Mezhep seçimini genelde aile ocağında yaparız. Ailemizde bize hangi mezhebin ilmihali öğretilmişse, onunla amel yapmaya başlarız. Böylece o mezhebi seçmiş oluruz. Sonradan bir diğer hak mezhebe geçmek istersek şayet, geçmek istediğimiz mezhebin ilmihalini öğrenmemiz ve amelimizi bu mezhebe göre düzenlememiz, bu mezhebe geçmemiz için yeterlidir. Böylece mezhebimizi değiştirmiş, yeni bir mezhebe geçmiş oluruz.

Karı kocadan her biri farklı mezheplerde iseler ve her birisi kendi mezhebinin ilmihalini gerektiği kadar ve doğru biçimde biliyorsa, her birisi bulunduğu mezhepte kalabilir ve kendi mezhebinin hükümleri ile amel edebilir. Karı kocanın aynı mezhepte olmaları veya birbirlerinin mezheplerine uymaları şart değildir. Bu konuda yekdiğerine baskı veya telkin yapmaları doğru da değildir. Her birisinin hak bir mezhepte bulunması kâfidir.

Fakat karı kocanın farklı mezheplerde olmaları, kendilerine bazı amelî zorluklar getirebilir şüphesiz. Bunların başlıcaları:

- i) Bir âilede farklı mezhep görüşleri amelde bir takım yanlışmalara ve yanlış anlamalara sebep olabilir.
- ii) Bir âilede farklı mezhep salikleri bilmedikleri hususlarda daha yalnızdırlar.
- iii) Aynı mezhepte oluşun getirdiği uygulama birliğinden doğan kolaylıklardan da mahrum olurlar.

Bununla beraber mezhep seçiminde eşlerin birbirlerine karşı herhangi bir sorumlulukları yoktur. Kadın mezhep seçimini müstakil yapar. Bu konuda kocasına uyması daha efdal değildir. Daha efdal olan, hangi mezhebi daha iyi biliyor ise o mezhebi uygulamasıdır. Koca da böyledir. Yani eşlerin birbirlerinin mezheplerini seçmeleri zorunluluğu yoktur. Bu konuda erkek de, kadın da, çocuklar da bağımsızdırlar, bağımsız hareket edebilirler.

Yalnız, unutulmamalıdır ki, bir zorunluluk olarak değil; aynı çatı altında bulunmalarından dolayı uygulama kolaylığı sağlaması gerekçesiyle, tercihen, evde en rahat uygulama imkânı bulunan, veya en çok tercih edilen, ya da en çok bilinme ve öğrenilme imkânı bulunan bir mezhep ortak olarak seçilebilir. Bu konuda mezhep taassubuna gitmeden, en iyi uygulama imkânı bulunduğu düşünülen bir mezhepte karar kılınabilir.